

107372 - De voorgenomen verwijdering van de leerling is redelijk omdat de school handelingsverlegen is, geen nader onderzoek mag uitvoeren en een andere school heeft aangeboden die passend is voor de leerling.

ADVIES

in het geding tussen:

de heer A en mevrouw C, wonende te N, verzoekers,
gemachtigde: de heer mr. W. Brussee

en

Stichting D, gevestigd te O, het bevoegd gezag van de school, verweerder
gemachtigde: mevrouw mr. B.T. Brouwer

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 19 juli 2016 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd over het voorgenomen besluit van 7 juni 2016 van verweerder tot definitieve verwijdering van C. Verweerder heeft op 7 september 2016 een verweerschrift ingediend. De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 15 september 2016 te Utrecht. Verzoeker was ter zitting aanwezig en werd bijgestaan door zijn gemachtigde. Namens verweerder waren ter zitting aanwezig mevrouw E, bovenschools directeur en de heer F, directeur van de school, bijgestaan door de gemachtigde. Namens het samenwerkingsverband G was ter zitting aanwezig de heer H, directeur. Verzoekers hebben ter zitting een pleitnota overgelegd.

2. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van C, geboren 16 maart 2008. Zij heeft de schooljaren 2013-2014 en 2014-2015 onderwijs gevolgd aan de Hoogbegaafdenschool J te O. Daar heeft zij twee klassen overgeslagen. Het schooljaar 2015-2016 zat zij als 8-jarige in groep 6.
2. J is met ingang van het schooljaar 2015-2016 gefuseerd met de school van verweerder en de drie groepen van J zijn sedertdien ondergebracht in het gebouw van die school te P.
3. Op 23 september 2015 heeft de school aan verzoekers een ontwikkelingsperspectief voor C voorgelegd.
4. Op 9 oktober 2015 heeft de directeur van de school verzoekers te kennen gegeven dat de school ten aanzien van C handelingsverlegen is.
5. In november 2015 zijn C en vier andere hoogbegaafde leerlingen geplaatst in de Krachtgroep van de school.

6. Op 15 januari 2016 heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de gz-psycholoog van het samenwerkingsverband G, de leerkracht van de Krachtgroep en verzoeker. Daarbij is aangegeven dat de school handelingsverlegen is en bij C autisme vermoedt.
7. Na het gesprek van 15 januari 2016 hebben verzoekers C ziek gemeld. Sindsdien volgt zij geen onderwijs meer op de school.
8. Op 1 februari 2016 heeft de school een melding bij Veilig Thuis gedaan.
9. Op 3 februari 2016 hebben verzoekers bij de leerplichtambtenaar om vrijstelling verzocht van geregeld schoolbezoek. Dit verzoek is op 11 april 2016 is afgewezen.
10. Omstreeks 11 april 2016 heeft de school overleg gevoerd met verzoekers en een onderwijsconsulent.
11. Op 7 juni 2016 heeft de school aan verzoekers kenbaar gemaakt voornemens te zijn om C te verwijderen.

3. **STANDPUNTEN VAN PARTIJEN**

Standpunt verzoekers

Vrijwel direct bij aanvang van het schooljaar 2015-2016 ging het mis in de relatie tussen de school en C. C was niet veranderd, zij was nog steeds uitzonderlijk hoogbegaafd. De Hoogbegaafdenschool J boekte met C vooruitgang omdat zij daar cognitief voldoende werd uitgedaagd. Zij ontving daar geen een-op-een-begeleiding. Op de nieuwe school bleek de leerkracht van C niet over kennis van en ervaring met hoogbegaafde kinderen te beschikken. Verweerder erkent dit ook, terwijl hij toch door verzoekers voorafgaand aan het schooljaar 2015-2016 over de onderwijsbehoefte van C op de hoogte was gebracht. De school had zich dienen te verdiepen in de IQ-test die bij C eerder was afgenomen. C is op de school niet uitgedaagd en heeft geen onderwijs op haar niveau gekregen. Hierdoor is zij afwijkend gedrag gaan vertonen. Verzoekers zijn er door de school nooit over geïnformeerd dat de Krachtgroep bedoeld was voor leerlingen met gedragsproblemen. Uit de nieuwsbrief hierover blijkt ook dat de school deze groep had ingesteld voor leerlingen die speciale aandacht nodig hadden voor executieve functies. Daarnaast sloot de Krachtgroep niet aan op de onderwijsbehoefte van C. De groep was namelijk tijdelijk en werd niet geleid door een leerkracht met ervaring op het vlak van hoogbegaafdheid. Verzoekers hebben steeds benadrukt dat het grootste deel van het gedrag van C op school veroorzaakt werd door haar behoefte aan uitdaging en autonomie. Het was daarom essentieel dat de school met een plan kwam hoe in deze behoeften te voorzien. Omdat de onderwijsbehoefte van C bij (de voorganger van) de school genoegzaam bekend was, hebben verzoekers in januari 2016 niet ingestemd met het door de school gewenste onderzoek. Doordat de school de onderwijsbehoefte van C had genegeerd is zij negatief gedrag gaan vertonen. De handelwijze van de school is de oorzaak van dit gedrag geweest. Het past niet om dan het probleem bij C neer te leggen en een (ongefundeerd) vermoeden van autisme uit te spreken. Verzoekers zijn dan ook niet meegegaan in dit vermoeden. De school is niet door het uitblijven van dit onderzoek handelingsverlegen geworden zoals zij stelt. Daarvan was in de visie van de school, namelijk op 9 oktober 2015 al sprake. Toen was er echter nog geen uitgesproken vermoeden van autisme.

Door dit alles heeft de school haar verplichtingen en verantwoordelijkheden uit de wet Passend Onderwijs veronachtzaamd. Verzoekers verlangen geen thuisonderwijs, maar dat (de school van) verweerder C passend onderwijs aanbiedt.

Verzoekers hebben zelf een hoogbegaafdheidsdeskundige geraadpleegd die bij C in juli 2016 een assessment heeft afgenomen. Deze deskundige heeft verklaard dat bij C geen sprake is van autisme of een aanverwante stoornis. Deze deskundige schrijft dat C op vierjarige leeftijd psychologisch/orthopedagogisch is onderzocht (o.a. IQ-test) waaruit is vast komen te staan dat zij hoogbegaafd is. Blijkens het advies van de toenmalige deskundige had C op een hoog niveau aangesproken moeten worden, zowel cognitief als emotioneel, didactisch en sociaal. In de toekomst is het dan ook van essentieel belang dat zij (h)erkend wordt als hoogbegaafde leerling, daar passend onderwijs en begeleiding bij krijgt en op korte termijn bovendien tijd en ruimte krijgt te herstellen, anders loopt haar ontwikkeling gevaar. Indien C niet de uitdaging krijgt die zij nodig heeft, is de kans groot dat zij gedragsproblemen gaat vertonen, aldus de door verzoekers geraadpleegde deskundige.

Het ontwikkelingsperspectief van 15 januari 2016 is niet met verzoekers besproken. Eerder ontvingen verzoekers op 23 september 2015 een concept opp waarover met verzoekers evenmin op overeenstemming gericht overleg is gevoerd. Verder geldt inmiddels dat voor de beoordeling van een verwijderingsbeslissing van belang is of er deugdelijk onderzoek is gedaan naar het ontwikkelingsperspectief van de leerling, er is onderzocht of er nog begeleidingsmogelijkheden resteren voor de school en of het schoolbestuur erin is geslaagd een andere school bereid te vinden die de leerling wil toelaten. De verwijderingsbeslissing voldoet niet aan deze voorwaarden. C zit thans ziek thuis. Zij is getraumatiseerd door school.

Standpunt verweerder

Omdat verzoekers C thuishouden hebben zij haar feitelijk zelf verwijderd en dienen verzoekers niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Op J ontving C deels een-op-een-begeleiding. Haar begeleidster heeft destijds aangegeven handelingsverlegen te zijn omdat C niet meekon met klassikaal onderwijs. In april 2015 is bij J over de begeleiding van C met verzoekers overleg gevoerd. Verzoekers hebben toen een verzoek om onderzoek van C afgewezen en over C mocht geen dossier worden aangelegd, zodat zij daarna op J anoniem is begeleid. Het dossierverbod betekende ook dat er geen gespreksverslagen werden opgesteld. De begeleiding van C was daardoor persoonsafhankelijk. Stappen die in de begeleiding werden gemaakt werden niet vastgelegd in het ontwikkelingsperspectief vanwege het dossierverbod.

Op J heeft een hoogbegaafdheidsexpert C met twee andere leerlingen apart begeleid op grond van een plan van aanpak. Deze begeleiding was enkele uren per week beschikbaar. Er werd echter nauwelijks vooruitgang geboekt en de problemen tijdens de andere uren, binnen de reguliere klasomgeving van C, namen op J alleen maar toe.

Na de fusie tussen J en de school, met ingang van het schooljaar 2015-2016, heeft C klassikaal onderwijs gekregen van een bevoegde en bekwame leerkracht met ervaring in het speciaal onderwijs. C's gedragsproblemen op de school zijn versterkt doordat alles er nieuw voor haar was: een nieuwe omgeving, een nieuwe groep en een nieuwe leerkracht. Haar leerkracht van groep 3 en 4 van J is op de huidige school haar intern begeleider geworden. Deze heeft de school

op de hoogte gesteld van haar zorgen over de ontwikkeling van C op de nieuwe school. De school begeleidt veel leerlingen met een IQ van 145 of meer binnen de klassikale structuur met gemiddeld 22 leerlingen per klas. Voor C is echter een-op-een- begeleiding nodig. Dat kan de school niet bieden. De school is eigenlijk te klein gehuisvest voor het grote aantal leerlingen, zeker nadat er per 1 augustus 2015 drie groepen vanuit J bij zijn gekomen. Doordat de school handelingsverlegen was geworden heeft zij, in overleg met verzoekers C in november 2015 in de Krachtgroep geplaatst. Deze groep was bestemd voor leerlingen met hoogbegaafdheid en gedragsproblemen. 's Ochtends ontving C het onderwijs in de Krachtgroep met vier andere leerlingen en 's middags in haar eigen klas. Haar gedrag bleef problematisch maar ging wel met kleine stapjes vooruit. De Krachtgroep werd begeleid door een leerkracht en een psycholoog van het samenwerkingsverband. Tijdens een overleg op 15 januari 2016 hebben deze begeleiders verzoeker geïnformeerd dat C met kleine stapjes vooruitgaat maar dat de school desondanks handelingsverlegen was en onderzoek naar haar leer- en onderwijsbehoefte noodzakelijk vond. De psycholoog heeft het vermoeden van autisme uitgesproken. Verzoekers hebben na dit gesprek C ziek gemeld.

De Krachtgroep is, ondanks de ziekmelding van C, voor haar tot april 2016 beschikbaar geweest op de school. Daarna is deze groep gehuisvest op K, een school voor speciaal onderwijs te Q. Per 1 augustus 2016 is bij onderwijsstichting L te Q een groep voor hoogbegaafden gestart die passend is voor C. Verzoekers hebben dit aanbod afgewezen en inmiddels zit die groep vol. Er wordt door het samenwerkingsverband gekeken naar een oplossing buiten de regio. Het onderzoek van juli 2016 naar C, is verweerder niet bekend.

4. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Het samenwerkingsverband is sinds april 2015 betrokken bij het zoeken naar en faciliteren van begeleiding voor C. Het samenwerkingsverband heeft toen de inzet van de psycholoog van G aangeboden aan verzoekers. Het samenwerkingsverband is toen op zoek gegaan naar een leergang voor kinderen met een IQ van 145+. En als tweede opdracht uit het overleg van april 2015 heeft het samenwerkingsverband invulling gegeven aan de wens om hoogwaardige ondersteunende begeleiding voor C in te zetten door iemand met een Echa-opleiding en vijf jaar ervaring met hoogbegaafde leerlingen. Die zaken zijn gerealiseerd. Daarbij is ook een externe ambulante begeleider executieve vaardigheden ingezet. Bij het overleg van april 2015 was de leerkracht van C aanwezig die toen al signaleerde dat (het functioneren van) C erg van haar als persoon afhankelijk was. Sinds half juli 2016 tracht het samenwerkingsverband samen met Veilig Thuis om C toe te leiden naar een hoogbegaafdenschool in M. Dit valt echter buiten het samenwerkingsverband G. Als C over kan gaan naar L of naar M zal het samenwerkingsverband een tlv voor haar toekennen.

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Op grond van artikel 43 lid 2 en artikel 40 lid 11 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) kunnen aan de Commissie geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling. Voor wat de beoordeling van de bevoegdheid van de Commissie betreft, stelt zij een voornemen tot verwijderen hieraan gelijk. Het verzoek is tijdig ingediend. Het standpunt dat verzoekers niet ontvankelijk zijn, omdat zij C geen onderwijs laten volgen en haar feitelijk zelf hebben verwijderd kan niet worden gevolgd. Er is immers een concreet (voorgenomen) besluit tot verwijdering van C dat verzoekers ter beoordeling aan de Commissie hebben voorgelegd terwijl C ook nog als leerling van de school stond ingeschreven. Aldus is de Commissie bevoegd en zijn verzoekers ontvankelijk.

Formeel

Overeenkomstig het gestelde in artikel 40 lid 11 WPO vindt verwijdering van een leerling niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Formeel is nog geen sprake van definitieve verwijdering zodat slechts tot dit moment kan worden beoordeeld of verweerder overeenkomstig de regels van passend onderwijs heeft gehandeld.

Inhoudelijk

De Commissie overweegt dat bij verwijdering van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte deugdelijk onderzoek dient te zijn verricht naar het ontwikkelingsperspectief en de voor de school resterende mogelijkheden tot begeleiding. Niet in geschil is dat C een leerling is met een extra ondersteuningsbehoefte. Aldus zijn onderzoek en een opp vereist.

Wat het onderzoek betreft heeft verweerder verzoekers in oktober 2015 en januari 2016 gewezen op handelingsverlegenheid van de school. Verweerder heeft in januari 2016 verzocht om toestemming voor onderzoek van C omdat er een vermoeden bestond van autisme en de school handelingsgerichte adviezen nodig had. Het vermoeden van autisme is mede gebaseerd op waarnemingen van de bij de Krachtgroep betrokken deskundige, een psycholoog, die ook bij het gesprek van januari 2016 aanwezig was. Dit in aanmerking nemend en mede gezien de verslaglegging van de school -voor zover door verzoekers toegestaan- over C in de Krachtgroep, over de start van het schooljaar 2015-2016 in de reguliere groep en hetgeen op J is waargenomen en aan begeleiding is geboden, is de Commissie van oordeel dat het verzoek om nader onderzoek, zoals door de school van verweerder is gedaan, redelijk was. Verzoekers hebben na het gesprek van januari 2016 hun dochter ziekgemeld. C heeft de school daarna niet meer bezocht, waardoor er voor verweerder geen mogelijkheid meer heeft bestaan om C bijvoorbeeld te observeren. Door deze omstandigheden kan verweerder niet worden verweten dat hij onvoldoende onderzoek heeft gepleegd naar de ondersteuningsbehoefte van C.

Ten aanzien van het ontwikkelingsperspectief staat vast dat dit in september 2015 is opgesteld en door de school aan verzoekers is verstrekt. Partijen betwisten of daarover met elkaar voldoende overleg is gevoerd. Aan het eventueel ontbreken van voldoende overleg in september 2015 kan thans, bijna een jaar later, bij de beoordeling van het voorgenomen verwijderingsbesluit geen doorslaggevende betekenis worden toegekend. Het zijn naar het oordeel van de Commissie verzoekers die het verweerder niet toestaan om zich een voldragen en actueel beeld te vormen van de ondersteuningsbehoefte van C door een verbod op dossiervorming en onderzoek.

Daarbij is het overigens de Commissie voldoende duidelijk, dat de gevolgen van de fusie tussen J en de school en alle daarmee gepaard gaande acute veranderingen, voor C geen schoolomgeving hebben opgeleverd, waarbinnen zij goed kan functioneren. Zoals ook uit haar onderwijsperiode bij J naar voren komt, kan ook zonder nader onderzoek wel worden vastgesteld dat C ten minste op het terrein van sociaal-emotionele ontwikkeling een ondersteuningsbehoefte heeft. Gezien alle beschikbare informatie is aannemelijk dat voor haar een kleinschalige onderwijsomgeving nodig is. Voldoende is gebleken dat de school van verweerder met klassikaal onderwijs voor klassen met 22 leerlingen, deze ondersteuning niet kan bieden en de benodigde vorm van begeleiding binnen het samenwerkingsverband in beginsel elders beschikbaar is bij L te Q. De Commissie is niet gebleken dat voor toelating tot die school de leerling bekend dient te zijn met ass. Voorts heeft het samenwerkingsverband, dat al lange tijd actief betrokken is bij de begeleiding van C, aangegeven dat het voor deze school een tlv zal afgeven. Vorenstaande leidt ertoe dat de door verweerder geboden andere school in beginsel als passend dient te worden aangemerkt. Verzoekers hebben van dit aanbod geen gebruik hebben gemaakt en deze school zit thans vol. Deze laatste omstandigheid kan verweerder niet worden tegengeworpen. Alles overziend acht de Commissie het voorgenomen verwijderingsbesluit niet onredelijk zodat zij het verzoek ongegrond zal verklaren.

6. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek ongegrond.

Aldus gedaan te Utrecht op 22 september 2016 door mr. D. Ghidei, voorzitter, drs. L.F.P. Niessen en drs. J.P.M. Wichers-Bots, leden, in aanwezigheid van mr. S.J.F. Schellens, secretaris.

mr. D. Ghidei
voorzitter

mr. S.J.F. Schellens
secretaris